

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра скрипки

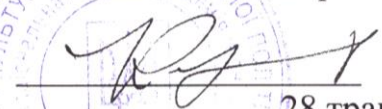
”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-наукової програми,
Проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

 Ю.СОКОЛОВСЬКИЙ
23 травня 2022 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

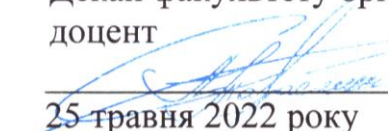
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

 М. КУШНІР
28 травня 2022 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету оркестрових інструментів
доцент

 Т. ЛАЗУРКЕВИЧ
25 травня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ Вивчення оркестрових партій”**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Скрипка, Альт, Віолончель, Контрабас, Арфа
Статус	Вибіркова компонента освітньої програми циклу дисциплін вільного вибору студента (ВК1.20)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (1)
Термін викладання	1 семестр
Факультет	Факультет оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Львів – 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «ВИВЧЕННЯ ОРКЕСТРОВИХ ПАРТІЙ» для профілізацій «Скрипка», «Альт», «Віолончель», «Арфа» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2022 року (Протокол № 6).

Розробники:

СИРОТІЮК Тетяна Миколаївна – професор кафедри скрипки
ДАЛЕЦЬКИЙ Юрій Стефанович – доцент кафедри струнно-смичкових інструментів
ЛАНЮК Юрій Євгенович – завідувач кафедри струнно-смичкових інструментів, професор
ОЛІЙНИК Ольга Григорівна – професор кафедри струнно-смичкових інструментів
ЛУЧАНКО Олег Михайлович – доцент кафедри струнно-смичкових інструментів

Робоча програма затверджена
на засіданні кафедри скрипки від 17 березня 2022 р. , протокол № 7
на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів від 21 квітня 2022,
протокол № 8

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих музикантів-ансамблістів, які володіють специфікою оркестрового виконавства.

Основним завданням дисципліни є оволодіння студентом високопрофесійними навиками оркестрової гри, розвиток читки з аркушу та знання оркестрового репертуару.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК3.Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

ЗК4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК9.Здатність працювати автономно.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2.Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК4.Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК5.Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6.Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7.Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

2.3 Фахові спеціалізовані компетентності

1. Здатність розуміння змісту, форму та стилю музичного твору, відтворювати його художню концепцію.
2. Здатність володіння засобами виконавської виразності та технічною майстерністю.
3. Здатність до ансамблевої майстерності, відпрацювання вмій виконання відповідної партії в контексті загального виконавського плану із врахуванням динаміки звучання інструменту в загальній звучності.
4. Здатність до чистого інтонування в процесі виконавства.
5. Володіння стійкою і водночас досить гнучкою метро-ритмічною пульсацією під час виконання.
6. Здатність до пошуку раціональної аплікатури відповідно до художніх і технологічних вимог певного фрагменту оркестрового твору.
7. Володіння основними закономірностями використання штрихових та артикуляційних засобів звукоутворення в оркестровій літературі, майстерно їх застосовувати в залежності до стилістичних особливостей виконуваного музичного матеріалу.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						у тому числі:				1	2	3	4	
						Всього (денна/заочна)	лекційні	Індивідуальні (денна/заочна)		практичні	Кількість тижнів в семестрі			
											15	15	15	15
Вивчення оркестрових партій		1		3	90	30/6			30/6	60/84	2/6	-	-	-

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота (денна/заочна)
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього (денна/заочна)	у тому числі:			
					лекційні	Індивідуальні (денна/заочна)		
I		3	90	30/6			30/6	60/84
	1	3	90	30/6			30/6	60/84
	2							
II								

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I семестр

(загальний обсяг – 30 годин практичних занять і 60 годин самостійної роботи – денна форма)

1. Виконання фрагментів оркестрових партій в в симфоніях композиторів-класиків (8 години практ. / 21 години сам. роб.)
2. Виконання фрагментів оркестрових партій в симфоніях композиторів епохи романтизму та сучасних композиторів (8 години практ. / 20 години сам.роб.)
3. Виконання фрагментів оркестрових партій в оперних або балетних творах (8 години / 25 години)
4. Читання нот з листа (3 години / 15 години)
5. Підсумковий контроль (3 години самостійної роботи)

Орієнтовні семестрові тематичні вимоги

I семестр:

- 1.Й. Гайдн – Симфонії №№ 67, 90, 103,104
- 2.В. Моцарт – Симфонії До Мажор, Ре Мажор
- 3.Л. Бетховен Симфонії №№1,3
- 4.В. Моцарт – Дивертисмент для камерного оркестру
- 5.А. Вівальді – Концерти з циклу «Пори року» (“Зима”, “Весна”)

Оперний репертуар

- 6.В. Моцарт – опера «Чарівна флейта»

- 7.Д. Верді – опера «Травіата»
 8.М. Лисенко – опера «Наталка Полтавка»

Послідовність проходження репертуару, а також обсяг творів та кількість годин індивідуальних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До заліку допускаються студенти, які виконали семестрові тематичні вимоги.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерій оцінки є багаторівневим поняттям, яке стосується результату праці студента протягом певного часу. Він складається з об'єктивних та суб'єктивних факторів оцінки. Під "суб'єктивним", в даному випадку, розуміється обдарованість виконавця. Під "об'єктивним" – його ставлення до професії, що виявляється у виконанні даної програми. Базове поняття критерію оцінки – це "художнє враження", яке містить основні компоненти оціночних факторів.

Виконання оцінюється за національною шкалою: відмінно, добре, задовільно, незадовільно.

Відмінно А (90-100) – найвище художнє враження.

Високий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм,
Міцна виконавська воля та ритмоволя (стабільність виконання).

Високий ступінь технічної майстерності: віртуозність, володіння штриховою технікою, якісне звукодобування, добре відчуття ансамблевої гри.

Досконале виконання оркестрового твору: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру, музикантське мислення, досконале володіння оркестровими навиками.

Висока працездатність і відповідальність.

Добре В (82-89), С (74-81) – добре художнє враження.

Добрий ступінь обдарованості, музикальність, артистизм, виконавська воля та ритмоволя.

Добрий рівень володіння оркестровими навиками, штриховою технікою, звукодобуванням, динамічною виразністю.

Добре виконання програми: зрілість інтерпретації, розуміння стилю та жанру.

Добра працездатність.

Задовільно D (64-73), E (60-63) – посереднє художнє враження.

Середній ступінь обдарованості.

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, ансамблевими навиками, динамічною виразністю, штриховою технікою. Задовільне виконання програми: середній рівень складності, зрілості інтерпретації, розуміння стилю та жанру оркестрових творів.

Середня працездатність.

Незадовільно FX (35-59) – незадовільне художнє враження

(з можливістю повторного складання екзамену або заліку)

Відсутність будь-якого з компонентів: музикальності, артистизму, виконавської волі, ритмоволі (часткова або недостатня стабільність виконання).

Недостатнє володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Незадовільне виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, непрофесійне виявлення особливостей авторського тексту (музикантське мислення).

Низька працездатність.

Незадовільно F (0-34) – незадовільне художнє враження

(з обов'язковим повторним вивченням матеріалу екзамену або заліку)

Низький ступінь обдарованості. Відсутність музикальності, артистизму, недостатня стабільність виконання. Низьке володіння технічними ресурсами, різноманітною звучністю.

Низький рівень виконання програми: недостатній рівень складності, незрілість інтерпретації, нерозуміння стилю та жанру, відсутність виконавського мислення.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з дисципліни «Вивчення оркестрових партій» інтегрує методи різних груп, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. **Попередній контроль** спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. **Поточний контроль** здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. **Тематичний контроль** здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.
4. **Підсумковий контроль** проводиться в кінці 1 семестру після закінчення курсу дисципліни.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

9.1 Нотне методичне забезпечення.

Перелік рекомендованих творів для симфонічного оркестру

Й.Гайдн	Симфонії №44 “Траурна” №45 “Прощальна” №103, №104
В.Моцарт	Симфонії До мажор “Юпітер” Ре мажор “Парижська” Мі мажор
Л.Бетховен	Симфонії №1, №2, №3, №4, №5, №6, №7, №8 Увертюри: “Коріолан/” Леонора “ №2, “ Леонора №3, “Егмонт”
К.М.Вебер	Увертюра до опери “Оберон”
Ф.Мендельсон	“Італійська” симфонія “Шотландська” симфонія Увертюра “Сон в літню ніч”
Г.Берліоз	“Фантастична” симфонія
Ф.Шуман	Симфонія №1, “Веснянка”, №4
А.Брукнер	Симфонії №1, №2
П.Брамс	Симфонії №1, №2, №3, №4
Б.Лятошинський	Симфонії №3, №5
Л.Ревуцький	Симфонії №2
М.Скорик	Концерт для оркестру “Карпатський”
Є.Станкович	Симфонії №2 “Героїчна”

Перелік рекомендованих творів для камерного оркестру

Й.С.Бах	Брандербургські концерти №1-6
Й.Гайдн	Симфонія №6 “Сім слів Ісуса Христа”
В.А.Моцарт	Дивертисменти Симфонії для струнних
Дж.Россіні	Сонати №1-6
Ф.Мендельсон	Симфонії №8, №9
А.Шнітке	Кончерто грассо №1
С.Людкевич	“Колискова” “Меланхолійний вальс”
М.Колесса	Сюїта “В горах”
М.Скорик	Партіта №1, “Диптих”
Є.Станкович	3 камерні симфонії

Перелік рекомендованих оперних та балетних творів

В.А.Моцарт	“Весілля Фігаро”
------------	------------------

Дж.Верді	“Дон Жуан” “Ріголетто” “Травіата”
Дж.Пуччіні	“Тоска”, “Богема”
Ж.Бізе	“Кармен”
С.Гулак-Артемівський	“Запорожець за Дунаєм”
М.Лисенко	“Наталка Полтавка” “Тарас Бульба”
Л.Мінкус	“Баядерка”

Перелік рекомендованих оркестрових соло

Й.С.Бах	Сюїти
Й.Брамс	Симфонія №1
Ф.Ліст	Симфонія
А.Хачатурян	Гаяне
Р.Шуман	Симфонія №4

9.2.Методична література

1. Андрієвський І. М. Виконавські засоби музичної виразності як інтонаційна система в сучасній скрипковій музиці (на матеріалі сучасної музики): / Автореф. дисерт. канд. мистецтвознавства. – Київ. : держ. консерваторія ім. П. І. Чайковського, 1990. – 17 с.
2. Андрейко О.І. Модернізація дидактичної системи індивідуалізованого навчання у вищих мистецьких навчальних закладах // Естетика і етика педагогічної дії. Збірник наукових праць. Національна Академія педагогічних наук. Випуск 9. – Київ, 2015. – С. 163-175.
3. Андрейко О.І. Сугестивно-медитативна методика у контексті становлення творчого професіоналізму музиканта-виконавця // Науковий часопис національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : творча особистість вчителя : проблеми теорії і практики. Випуск 25. – Київ, 2015. – С.62-66.
4. Андрейко О.І. Музично-пізнавальна самостійність як чинник становлення виконавської культури інструменталіста // Наукові записки. Серія : педагогічні науки, випуск 139. – Кіровоград, 2015. – С.18-22.
5. Андрейко О. І. Теоретико-методичні засади формування виконавської культури музикант-інструменталіста. Навчальний посібник. – Львів : Простір-М, 2017. – 123 с.
6. Андрейко О.І. Артистично-творче формування виконавських умінь музиканта у контексті інновацій професійної освіти // Педагогіка і психологія професійної освіти, № 4. – Львів, 2016. – С. 9-17.
7. Браудо І. Артикуляція. / І. Браудо. – Київ. Музика, 1994. –197 с.
8. Войку І. Побудова природної системи скрипкової гри. Техніка лівої руки / І. Войку. – Київ. : Музична Україна, 1993. – 123 с.

9. Гумен О. Концертна симфонія для арфи з оркестром «Фрески Софії київської» // студії мистецтвознавчі. Число 4 (28). К. ІМФЕ, 2009. С. 74-79.
10. Заранський В. І. Український скрипковий концерт / В. Заранський. – Львів : Сполом, 2003 р. – 220 с.
11. Зинькевич Е.С. Динаміка оновлення: Українська симфонія на сучасному етапі в світлі діалектики традиції и новаторства (1970-е – нач. 80-х гг.) К.: Музична Україна, 1986.
12. Івановська Н. Професійне самовдосконалення майбутніх учителів музичного мистецтва в класі віолончелі / Н. Івановська, А. Линенко // Актуальні проблеми мистецької підготовки майбутнього вчителя (VIII школа методичного досвіду) : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 24-25 листопада 2020 року / ред. кол.: Л. С. Бровчак, Л. В. Старовойт; рец.: Т. П. Зузяк, Т. І. Сідлецька; Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. – Вінниця : ФОП Корзун Д. Ю., 2020. – С. 96-98
13. Інтонія: Сб. наук. пр. / Від. ред. А. І. Чередніченко. – К.: Вища школа, 1978. – 240 с.
14. Колбін Д. П., Деякі риси спільності методів викладання П.Столярського та Ш.Сузукі / Д.П.Колбін. – Львів: Метод. кабінет ЛОДА, 2014. – 56 с.
15. Колбін Д. П., Про помилки, загадки і містифікації в авторстві музики / Дмитро Колбін // Українська музика: науковий часопис / [голов. ред.. І. Пилатюк]. – Львів : ЛНМА імені М. В. Лисенка, 2017. – С. 135-150.
16. Кравчук Л. А. Основи організації звуковисотного інтонування в скрипковому виконавстві / Л. Кравчук // Шерстюк В. В. Дослідження. Досвід. Спогади: Зб. наук. праць. – К.: КНМА ім. П. І. Чайковського, 2005. – Вип. 6. – С. 97-102.
17. Олійник О. Історія становлення і розвитку камерного ансамблю з арфою в складі. Навчальний посібник. К: Державний методичний центр навчальних закладів культури і мистецтв України, 2005. – 194 с.
18. Пилатюк Н. І. Жанр скрипкової транскрипції у камерній практиці львівських музикантів / Н. Пилатюк // Камерно-інструментальний ансамбль: традиції та сучасний вимір. Тези Міжнародної науково-практичної конференції 9 грудня 2016 року. – Львів: ФОП Тетюк Т. В. – С. 41-43.
19. Пославська Н.П. Питання інтерпретації Скрипкового концерту А.Шенберга // Наталія Пославська. – Львів, ЛНМА імені М.В.Лисенка, 2015. – 45 с.
20. Пославська Н.П. Скрипкова творчість А.Шнітке // Наталія Пославська. – Львів, ЛНМА імені М.В.Лисенка, 2015. – 25 с.
21. Семеняк Н. Виконавський апарат скрипаля як система / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – Вип.2. – С. 67-73.
22. Семеняк Н. Теоретичні основи скрипкового виконавства / Н. Семеняк // Музичне виконавство. – К. : НАН України, 1999. – С.113-124.

- 23.Соколовський Ю. А. Фразування у виконавському процесі / Ю. Соколовський // Камерно-інструментальний ансамбль: традиції та сучасний вимір. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 9 грудня 2016 року. – Львів: ФОП Тетюк Т.В. – С. 21-23.
- 24.Стеценко В. Закономірності інтонування на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1977. – 62 с.
- 25.Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці / В. Стеценко. – К.: Музична Україна, 1974. – 170 с.
- 26.Флеш К. Мистецтво скрипкової гри / К. Флеш . – К.: Музика, 1998. – 270 с.
- 27.Юр'єв О. Виразальні можливості скрипкових штрихів / О. Юр'єв. – К.: Музична Україна, 1974.– 114 с.